

Asia: VN/11426/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista

Työvoimapula-alojen määrittelyn metodi

Metodilla, josta kerrotaan muistiossa, saadaan määriteltyä yhdeksän ammattialan listaus valtakunnallisista työvoimapula-aloista. Listaus ei paljoo poikkea hallituksen esityksen liitteenä olleesta ensimmäisestä luonnoksesta. Onko metodi hyvä ja kattava valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittämiseksi?

Ei

Muuta lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista. Työhön johtava maahanmuutto on Suomen talouskasvun ja menestyksen kannalta keskeinen asia. Työntekijän oleskeluluvan työnteko-oikeuden laajentaminen on tervetullut uudistus, mutta nyt ehdotetussa määrittelyssä ja toteuttamistavassa on valitettavia puutteita, jotka johtavat siihen, ettei esitetyllä tavalla toteutettuna asetuksella olisi merkitystä. Erityisesti esitysluonnoksen kaltaisessa tilanteessa, jossa ihmiset ovat jo työntekijöinä Suomessa, tulisi pyrkiä kohti mahdollisimman suurta joustavuutta ja keinoja saada heidät työllistymään ja siten jäämään Suomeen.

Nyt asetusluonnoksessa ehdotetuilla yhdeksällä ammatilla on tosiasiallisesti korkeintaan marginaalinen merkitys sen enempää työvoimapulan helpottamiseen kuin työpaikan vaihtamiseenkaan tilanteessa, jossa esimerkiksi alun perin suunniteltu työ ei toteutuisikaan, tai tapahtuisi irtisanominen. Työnteko-oikeuden tulisi kattaa mahdollisimman laaja joukko todellisia työvoimapula-aloja. Esimerkiksi nykyisen saatavuusharkinnan kaltaisista, prosesseja ja työmarkkinoita turhaan jäykistävistä rakenteista tulisi luopua kokonaan.

Läheskään kaikkia teknologia-alojen työpaikkoja ei ilmoiteta avoimille rekrytointikanaville. Esimerkiksi hitsaajista on eri puolilla Suomea lähes krooninen pula, mutta nykymäärittelyssä

ammatti ei nouse valtakunnalliselle listaukselle. Työntekijöitä haetaan usein myös jatkuvilla työpaikkailmoituksilla tai samalla työpaikkailmoituksella useita, mikä myös vaikuttaa niiden näkymiseen tilastoissa. Jos halutaan aidosti joustavoittaa myös työluvalla olevien siirtymistä työmarkkinoiden sisällä ja työvoimapulan helpottumista, tulee ehdotettua 90 % alueellisen kattavuuden raja-arvoa laskea todella merkittävästi siten, että se kattaisi alueellisesti enemmistön Suomen työvoimasta. Asetuksen päivittäminen lähtökohtaisesti kerran vuodessa kuulostaa myös erittäin järeältä suhteessa työmarkkinoiden dynamiikkaan, ja vähintään on tärkeää miettiä päivittämisen toteuttamiseen ketterä ja mahdollisimman mutkaton tapa.

Asetuksen toimeenpano lisää taas kerran valvontaviranomaisten työtä. Hallinnollista työtä voitaisiin keventää esimerkiksi siten, että työntekijän oleskeluluvalla myönnettäisiin työnteko-oikeus kaikkiin saatavuusharkinnan ulkopuolelle vapautettuihin alueellisen linjauksen ammatteihin.

Hiidenvuori Eero
Teknologiateollisuus ry